

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 118 | juni 2010 | pris 20 kr

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 118 Juni 2010

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare: Eva-Britt Svensson

Redaktör: Gösta Torstensson

Redaktionsutskott:

Uno Kenstam, Per Hermar,

Jan-Erik Gustafsson, Eva-Britt Svensson,

Gösta Torstensson

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta, c/o Torstensson

Rondovägen 312, 142 41 Skogås

tel: 08-7714379

e-post: gosta.torstensson@nejtill.eu

Adressändring & prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Pölgatan 5

414 60 Göteborg

tel: 031-7010177

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU

Rikskansli & materialkontor:

Pölgatan 5

414 60 Göteborg

tel: 031-7010177

e-post: kansli@nejtill.eu

webbadress: www.nejtill.eu

Prenumeration:

Fyra nummer 100 kr

medlemskap inkl. prenumeration 200 kr

(arbetslösa, pensionärer och

studerande 150 kr, familjer 300 kr)

Postgiro 433 02 07-4

Nästa nummer

utkommer i september 2010

Manusstopp 15 augusti 2010

Tryck: Litorapid Media AB

Göteborg 2010

LEDARE

Diskutera avregleringar och privatiseringar i valrörelsen!

Som ett av EU-ledarnas, EU-kommissionens och IMF:s villkor för det enorma stödet på 110 miljarder euro till Grekland ingick krav på kraftiga försämringar i den offentliga försörjningssystemen. Och den socialdemokratiska PASOK-regeringen är fast beslutet att leverera trots att stora delar av befolkningen och fackföreningsrörelsen protester. Delar av posten, järnvägen och vattenverken är på väg att privatiseras och annan statlig egendom är på väg att realiseras ut.

Efter det att EU-etablissemangen har påtvingat

folken inom EU Lissabonfördraget underlättas avreglerings- och privatiseringspolitiken av tjänster, som är en av EU:s omhuldade fyra friheter. I fördraget har införts begreppet "tjänster av allmänt ekonomiskt intresse" bland annat i artiklarna 14 och 106 (FEUF). I början av 1990-talet talade man bara om "tjänster av allmänt intresse" innan EU-kommissionen lanserade det nya begreppet 1996. Därefter har vad som definieras

Jan-Erik Gustafsson är ordförande i Folkrörelsen Nej till EU

som allmänna välfärdstjänster praktiskt taget utan fackliga protester reducerats till en rännil. Detta betyder att EU-kommissionen och EU-etablissemangen betraktar i stort sett allting som allmänna välfärdstjänster från postservice, till utbildning och äldreomsorg som ekonomiska aktiviteter vilka "som fiskala monopol skall vara underkastade reglerna i fördragen, särskilt konkurrensreglerna" (art 106.2). Det betyder också att EU:s upphandlingsdirektiv, som har överförts till svensk lagstiftning skall tillämpas.

Denna liberaliseringspolitik, som är en av Lissabonfördragets grundfundament, är inget nytt. Till exempel i EU-ledarnas slutsatser från toppmötet i Lissabon 1999, i vilket Göran Persson deltog, sägs bland annat att EU-länderna före utgången av år 2000 skulle utarbeta en strategi för att undanröja hinder för tjänster, påskynda liberaliseringen på områden som gas, elektricitet, posttjänster och transporter samt uppdatera reglerna för offentlig upphandling så att denna skulle gör det lättare för små och medelstora före-

tag att ta över drift och underhåll av offentliga välfärdstjänster. Allt detta har nu gjorts genom otaliga avregleringsdirektiv och genom att "tjänster av allmänt ekonomiskt intresse" ingår i Lissabonfördraget, och praktiskt taget utan debatt till exempel inom arbetarrörelsens partier och fackföreningsrörelsen i Sverige. Kring 2001-2002 fanns det en intern opposition mot avregleringar och privatiseringar inom socialdemokratiska riksdagsledamoten Bengt Silfverstrand, men denna dog sedan ut.

Fackförbundsledningarna har under hela liberaliseringsprocessen haft en vettlös och EU-anpasslig inställning. Man har valt att ta ställning till avregleringar från fall till fall och understödja individen från sekundära effekter av avreglering, men inte använt kollektivet för att förhindra bolagiseringar, utförsäljningar och privatiseringar.

På ett offentligt möte i maj om "järnvägs-eländet" lyckades Lena Hallengren (s), vice ordförande i Trafikutskottet, inte nämna EU:s tredje avregleringsdirektiv för järnvägstrafik (den internationella persontrafiken släpps fri från 1 oktober) utan lade hela skulden på alliansregeringen. Som åtgärd utlovade hon en avledande röd-grön utredning "som skall se över alla aktörer av järnvägstrafiken" – till vilket resultat?

I ett seminarium anordnat av Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk, ABE, ett antal fackliga organisationer samt Gemensam Välfärd Stockholm varnade det engelska transportarbetarfackets RMT:s stridbare ordförande Alex Gordon att med avregleringarna följer försämrade arbetsmiljö och arbetsrätt samt flexibla jobb, dvs. social dumping. Alla partier och fackförbundsledningar som säger sig representera löntagarna i valrörelsen borde ta fast på detta.

"Vi måste kräva av våra politiker att de ändrar på lagarna för att skydda kollektivavtal och arbetarnas rättigheter. Om de säger nej med hänvisning till EU, ja, då måste vi ta konsekvenserna av detta och lämna unionen", förklarade Alex Gordon.

Jan-Erik Gustafsson

[klipp & kommentarer]

Socialmoderaterna styr EU-Sverige

Ända sedan det i slutet av 80-talet blev aktuellt med att Sverige skulle inleda intima relationer med Bryssel, har svensk EU-politik styrts av en ohelig allians mellan Socialdemokraterna och Moderaterna. Riksdagens utredningstjänst har granskat EU-nämndens 968 beslut under 2007 och 2008. I nio av tio fall har Socialdemokraterna varit överens med den Moderatledda regeringen. Vänsterpartiet, däremot avviker i vart fjärde beslut. Miljöpartiet nästan lika ofta.

I EU-Sverige är det Socialmoderaterna som styr.

Lavaldomen överklagas

LO överklagar Lavalutslaget i Arbetsdomstolen (AD) till Högsta domstolen (HD).

”AD:s dom är särskilt märklig eftersom domstolen i sitt första beslut i målet godkände stridsåtgärderna. Att AD därefter kommer fram till att den hade fel är en sak men att dessutom tycka att facken då ska betala skadestånd”, skriver LO:s ordförande Wanja Lundby-Wedin i ett pressmeddelande. Bakgrunden till den segdragna rättsprocessen är LO-facken Byggnads och Elektrikernas blockad av det letiska byggföretaget Laval's skolbygge i Vaxholm 2004.

Pengaregn över EU-parlamentet

EU-parlamentet röstade i maj med stor majoritet för att kräva höjda ersättningar med anledning av att Lissabonfördraget ger parlamentet mer makt. Parlamentet vill ha 13,4 miljoner euro extra per år. Pengarna ska gå till 150 nya tjänster i parlamentets administration och 1.500 euro extra per ledamot för att driva sina egna kontor.

– Ledamöterna lider av en till enfold gränsande fräckhet, säger Eva-Britt Svensson, EU-parlamentariker för Vänsterpartiet.

– De kräver mer pengar till sig själva, samtidigt som de kräver att grekiska löntagare ska tåga och lida under nedskärningar och arbetslöshet.

Värna avtalen – byt regering

Vi ser nu hur den borgerliga regeringen genom Lex Laval-lagstiftningen som klubbades igenom i riksdagen, öppet utmanar hela det svenska kollektivavtals-systemet.

Det man beslutat om är att facket inte ska få tvinga gästande företag att betala samma löner och ge samma arbetsvillkor som svenska löntagare har.

Man legaliserar lönedumpning. ”Lex Laval” innebär ett apartheidssystem på arbetsmark-

naden och är ett allvarligt ingrepp i den demokratiska rätten att organisera sig fackligt.

Inför valet hette det att en borgerlig regering skulle respektera den svenska arbetsmarknadsmodellen. Nu visar borgarna med all tydlighet att det enda sättet att det enda sättet att värna kollektivavtalen och rättvisa löner för alla är att byta regering.

PATRIK STRAND, Malmö

EU-polis på svensk mark

Nästa år kommer ett förslag om hur polis från andra EU-länder ska kunna operera på svensk mark.

Regeringen tillsatte för ett år sedan en utredning som ska granska frågan, och utredaren får nu ytterligare tre månader på sig och ska redovisa sina förslag den 31 mars 2011.

Klart minskat stöd för euron

Om det varit en folkomröstning om euron i maj 2010 skulle cirka 28 procent rösta ja till euron och cirka 60 procent skulle rösta nej. Cirka 12 procent uppger att de inte vet hur de skulle rösta.

Andelen ”ja” har statistiskt säkerställt minskat och andelen ”nej” har statistiskt säkerställt ökat bland både män och kvinnor i maj 2010 jämfört med november 2009.

I maj svarade cirka 58 procent av männen att de skulle rösta ”nej” i en folkomröstning jämfört med cirka 38 procent i november 2009.

Bland kvinnorna svarade cirka 62 procent att de skulle rösta ”nej” i maj jämfört med cirka 46 procent i november.

Snart är det bara folkpartiets Carl B Hamilton som tycker att Sverige ska anslutas till euron.

www.robertnyberg.nu

EU vill privatisera järnvägstrafiken

– **PRIVATISERING OCH** avreglering av järnvägstrafiken i Storbritannien har skapat ett system som är bättre på att transportera pengar från det offentliga till det privata än att transportera medborgarna till deras arbetsplatser.

Det sade Alex Gordon, ordförande i det brittiska transportarbetarfacket RMT, på ett seminarium om avregleringen och privatiseringen av kollektivtrafiken som Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk anordnade den 5 maj i samarbete med ABF Stockholm, Transportarbetareförbundet, SEKO Banverket Företagsfack, SEKO Stockholm och Gemensam Valfärd Stockholm.

På seminariet, som samlade drygt 60 åhörare i ett sommarhett Stockholm, talade även Stein Guldbandsen, Fagforbundet i Norge, Jörgen Lundström, SEKO Banverket Företagsfack, Martin Viredius, vice ordförande i Transportarbetareförbundet och Brian Denny från No2EU–Yes to Democracy

Alex Gordon, ordförande i RMT

i Storbritannien. Moderator var Jan-Erik Gustafsson, ordförande i Folkrörelsen Nej till EU.

Seminarier tydliggjorde EU:s roll i den pågående avregleringen och privatiseringen av kollektivtrafiken, framför allt järnvägstrafiken, i Storbritannien och de andra medlemsländerna såsom Sverige.

DEN BORGERLIGA majoriteten i riksdagen har drivit igenom fri konkurrens på alla järnvägssträckor från och med den 1 ok-

tober 2010. Endast tre länder i världen har tidigare genomfört en fullskalig avreglering av järnvägen. Storbritannien var först ut under Margaret Thatchers tid som premiärminister. Därefter har Nya Zeeland och den ultraliberala regeringen i Estland försökt sig på det. I samtliga tre fall har det slutat på samma sätt: Praktifiasko och återreglering.

1993 privatiserades de engelska järnvägarna och delades upp på mer än 100 privata bolag. 2001, mindre än tio år senare, tvingades den brittiska staten att återreglera de spillror som var kvar av den brittiska järnvägen, när det privata infrastrukturbolaget Railtrack, som haft monopol på järnvägsunderhållet sedan 1994, gick i konkurs.

Detta efter att tre stora tågolyckor under lika många år orsakat 41 dödsfall, och fler arbetare omkommit på grund av bristande säkerhetsarbete. Spåren hade lämnats att förfalla när järnvägsunderhållet kraftigt försämrades.

Trots detta driver EU på för att genomföra en motsvarande avreglering och privatisering på europainivå, konstaterade Alex Gordon. Som exempel nämnde han ministerrådets direktiv 91/440/EEC från 29 juli 1991. Detta direktiv ”kräver att medlemsstaterna ser till att järnvägsföretagen görs oberoende av regeringarna, introducerar kommersiell förvaltning, och skiljer förvaltningen av infrastrukturen (dvs. spåren) från transporterarna”.

– Denna EU-ledda så kallade liberalisering har visat sig vara förödande i Storbritannien. Privatiseringen av underhållet ledde omgående till en katastrofal försämring av järnvägsspåren, vilket orsakat många dödsfall i olyckor bland passagerare och personal.

– Privata järnvägsföretags rekordstora vinster kommer direkt från offentliga subventioner, det pågår en ständig åtstramning av järnvägsanställdas löner och biljettpriserna fortsätter att snabbt stiga, vilket gör järnvägen i Storbritannien till den dyraste i Europa.

SEDAN INFÖRANDET AV direktivet 91/440/EEC har ytterligare två järnvägsdirektiv antagits för att tvinga fram ”konkurrensutsättning” av järnvägsfrakt 2006, samt en full ”liberalisering” av den internationella passagerartrafiken 2010.

För att fullända järnvägens avreglering och privatisering har EU-kommissionen presenterat ett fjärde järnvägspaket som innebär en konkurrensutsättning av den nationella passagerartrafiken i medlemsländerna.

– På EU-språk innebär ”liberalisering” en fullständig privatisering, konstaterade Alex Gordon. Förr eller senare kommer välfärdsorienterade offentliga tjänster att helt försvinna, därför att dessa inte är utformade eller avsedda att kunna konkurrera med privata intressen.

GÖSTA TORSTENSSON

Ny lag kommer att knäcka offentlig kollektivtrafik

I EU-ANPASSNINGENS namn lägger regeringen ett lagförslag som öppnar för konkurrens, vilket slår undan benen på offentligt driven kollektivtrafik och ger dödsstöten till det som finns kvar av busstrafik i glesbygd.

Riksdagen kommer att ta ställning till proposition 2009/10:200 om en ny kollektivtrafiklag innan sommaruppehållet och valet hösten 2010.

I propositionens sammanfattning, första stycket, står: "I propositionen lämnas förslag till en ny lag om kollektivtrafik och till lagändringar för att modernisera kollektivtrafiklagstiftningen och anpassa den till EU:s nya regelverk på området. Därigenom ges kollektivtrafikföretag och de regionala kollektivtrafikmyndigheterna bättre förutsättningar för att sätta resenärernas behov i centrum när kollektivtrafiktjänster utformas".

VAD MENAS MED detta? I varje län skall det finnas en lokal kollektivtrafikansvarig myndighet. Denna myndighet skall tillkännage var och vid vilka tider som det skall finnas kollektivtrafik inom området. Denna trafik skall läggas ut till erbjudande på den så kallade "markanden".

Dessa lokala kollektivtrafikansvariga myndigheter finns redan i dag, såsom Västrafik i Västra Götaland. Det är dessa myndigheter som idag lägger ut kollektivtrafiken på anbudsförfarande. Ett anbudsförfarande som har lett till otrygga arbetsförhållanden för de inom området anställda och många gånger dålig kvalitet på fordonen för resenärerna.

NU SKALL DET BLI lättare för marknaden att träda in och ta åt sig det som är lönsamt. Det kommer att bli öppet för vem som helst att anmäla sig till den lokala myndigheten, efter dess tillkännagivande, för att driva trafik på de aktuella områdena. Saken är given. Privata företag drivs alltid i privat intresse. Det

kommer alltid att finnas företag som anmäler sig till det som de tror ger vinst.

Ja, det kommer säkerligen att finnas flera olika företag på dessa områden som kör på kapp efter kunderna/resenärerna. Med olika kvalitet på fordon och olika prissättning.

VÄRRE BLIR DET PÅ linjer och turer som är samhällsreliga viktiga men ej lönsamma för det privata. Man kan förutsätta att marknaden inte har intresse av att köra i exempelvis glesbygd, eller för den delen även i storstäder med tider med få resenärer.

På ett cyniskt och fräckt sätt har lagstiftarna tagit hänsyn till detta.

I förslaget till lagrådsremissen säger man: "Grundprincipen ska vara att marknaden är öppen för kollektivtrafikföretagen och att det offentliga endast ingriper på marknaden när det behövs tätare trafik eller trafik av bättre kvalitet, än vad marknaden kan erbjuda".

Tydligare kan det inte sägas. Man stiftar en lag som öppnar för kapitalister att ta åt sig det som är lönsamt inom kollektivtrafiken. Det övriga skall det offentliga ta hand om och betalas av skattebetalarna.

När frågan kommer upp i riksdagen kommer propositionen säkerligen att få majoritet och bli lag. Den röd-gröna oppositionen kommer att rösta nej,

men borgarna har majoritet. Lagen kommer att röstas igenom och den kommer i så fall att träda i kraft från den 1 januari 2012.

Lagförslagets genomförande kommer att skapa en anarki inom kollektivtrafiken. Lagförslaget gynnar varken anställda eller resenärer.

ÖPPNANDET AV offentlig ägd och styrd verksamhet för privata intressen genom upphandlingar var en anpassning till EU:s marknadsstyrda regler. Nu går man vidare genom att, som man säger i sammanfattningen till propositionen: "anpassa den till EU:s nya regelverk".

JANNE STRÖMQVIST

Sveriges medlemskap i EU grundlagsfästs

UTAN NÅGON SOM helt debatt i media beslutade riksdagen den 2 juni om vad som justitiedepartementet beskriver som omfattande förändringar i Sveriges grundlag, eller regeringsformen.

I en rapport som utvärderar 15 års medlemskap i EU konstaterar Studieförbundet Näringsliv och Samhälle (SNS) att den svenska grundlagen, regeringsformen, är missvisande när det gäller relationen till EU.

Enligt regeringsformen kan riksdagen överlåta beslutanderätt till EU under förutsättning att det "inte rör principerna om statskicket". Hur dessa ord rätt ska uttolkas ges det inget besked om. Samtidigt står det i regeringsformen att "All offentlig makt i Sverige utgår från folket" och att "Riksdagen är folkets främsta företrädare".

Men enligt SNS-rapporten påverkar medlemskapet i EU det svenska statskicket i betydligt

större utsträckning än vad som framgår av regeringsformen (RF).

Allt sedan Sverige blev medlem i EU 1995 har det skett en marginalisering av riksdagen och en uttunning av folkstyret och sakernas tillstånd har förvärrats för varje fördragsändring som har gjorts sedan dess – Amsterdamfördraget, Nicefördraget och Lissabonfördraget.

MED LISSABONFÖRDRAGET överordnas EU-rätten formellt Sveriges grundlag. Den tidigare domstolsprincipen att unionens lagar har ett uttalat företräde framför nationella lagar fördragsfästs. Visserligen har den artikel om EU:s rättsliga företräde som fanns i det ursprungliga konstitutionsförslaget tagits bort, men ersatts med en särskild förklaring om att det redan är etablerad domstolspraxis: "Konferensen erinrar om att fördragen och den rätt som antas av unionen på

grundval av fördragen i enlighet med EU-domstolens fasta rättspraxis har företräde framför medlemsstaternas rätt på de villkor som fastställs i nämnda rättspraxis."

En ändring av EU-paragrafen i regeringsformen (RF 10:5) beslutades av en enhällig riksdag i början av juni. Den nya lydelsen är: "Sverige är medlem i Europeiska unionen. Sverige delar även inom ramen för Förenta Nationerna och Europarådet samt i andra sammanhang i internationellt samarbete". Regeringen motivera denna nya paragraf med att "EU-medlemskapet tydligt bör framgå av regeringsformen. Att Sverige är medlem i EU bör därför anges redan i kap. RF om statskickets grund".

Med denna nya paragraf blir Sveriges EU-medlemskap och Lissabonfördraget grundlagskyddat. Det var Lissabonfördra-

get som de borgerliga allianspartierna och socialdemokraterna röstade ja till i riksdagen den 20 november 2008 utan att höra svenska folket i en folkomröstning. Om riksdagen nu röstar igenom grundlagsändringen begår det ytterligare ett svek mot det svenska folket.

I PROPOSITIONEN (2009/10:80) som ligger till grund för grundlagsändringarna beskriver regeringen knäfallet och kapitulationen inför EU med att "vårt medlemskap i EU är det internationella samarbete som har störst direkt påverkan på det svenska samhället, något som bland annat kommer till uttryck genom den omfattande överlåtelse som har skett av svensk beslutanderätt från riksdag och regering. En stor andel av de bestämmelser som svenska medborgare har att följa har numera sin grund i regler meddelade på EU-nivå. Unionsrätten har på dessa områden företräde framför konkurrerande nationella bestämmelser. Den slutliga uttolkningen av sådana bestämmelser görs av EU-domstolen och inte av de domstolar som i regeringsformen utpekats som högsta dömande instanser, dvs. Högsta domstolen och Regeringsrätten".

Regeringen konstaterar också att inom utrikes- och säkerhetspolitiken har beslutanderätten ännu inte överlåtits, men tillägger att "i realiteten har dock även dessa samarbetsformer långtgående politiska och rättsliga bindningar för Sverige".

EFTER VALET I HÖST ska riksdagen fatta det andra och avgörande beslutet för att ändringarna i regeringsformen ska träda i kraft den 1 januari 2011.

Men enligt SNS-rapporten är denna förändring av regeringsformen otillräcklig. Kontentan är att det svenska medlemskapet i EU har varit, är och förblir oförenligt med den svenska grundlagen.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

Bild: CHRISTEN THEMPRANDER

EU-toppmötet bordlade de svåra besluten

VID EU-TOPPMÖTET 17 juni var det meningen att de 27 stats- och regeringscheferna skulle enas om skärpta budgetregler i EU:s så kallade stabilitetspakt, dvs. euroländernas ekonomisk-politiska tvångströja.

Inför EU-toppmötet hade Frankrikes Nicholas Sarkozy och Tysklands Angela Merkel som vanligt träffats på tu man hand och kommit överens. De vill kunna dra in rösträtten för länder som bryter mot euroområdets budgetkrav och om inte det räcker kunna utesluta länder som inte rättar in sig i ledet.

MEN EGTENLIGEN ÄR Paris och Berlin så oeniga att den franske presidenten och den tyska förbundskanslern ställde in ett planerat förtoppmöte. Sarkozy vill ge eurozonens 16 länder en "ekonomisk regering" med mäktigt sekretariat (möjligen förlagt till Paris).

Medan Merkel vill inte ha ett särskilt eurosekretariat. Det är bättre att alla de 27 i EU är med och tar besluten, tycker Merkel. Hon får stöd av EU-presidenten

Förbundskansler Angela Merkel

Herman Van Rompuy.

Och vid ett möte i Berlin i ett par dagar före EU-toppmötet i Bryssel kompromissade Merkel och Sarkozy. Det blir inget eurosekretariat. EU:s toppmöten ska sköta den ekonomiska samordningen. Samtidigt kräver de två att länder som slarvar med statsfinanserna ska kunna straffas med suspenderad rösträtt i EU.

Men de nya reglerna kräver en ändring av EU:s fördrag. Det skulle de 27 medlemsländernas parlament behöva godkänna.

Antagligen skulle det krävas folkomröstning med minst sagtosaker utgång i Danmark, Irland och Storbritannien.

På EU-toppmötet bordlades därför de svåra besluten. Men en diskussion fördes om hur medlemsländerna ska kunna straffas om de har för stora budgetunderskott och statsskuld.

– Vi har ett regelverk som inte används och samtidigt har vi 24 av 27 länder som avviker från de regler som gäller med för stora underskott, sade Fredrik Reinfeldt efter toppmötet.

Det är i dag bara Sverige, Estland och Luxemburg som inte har för stora underskott.

ENLIGT EU:S SÅ KALLADE stabilitetspakt får budgetunderskottet vara maximalt 3 procent och den offentliga skulden maximalt 60 procent av bruttonationalprodukten, BNP.

Euroländer som inte efterlever de finanspolitiska kraven ska kunna drabbas av böter på 0,5 procent av ett lands bruttonationalprodukt. Trots att nästan alla medlemsländer har större under-

skott än vad EU tillåter har inget land bötfällts.

Nu enades EU-ledarna om att sanktioner i framtiden bör utdelas tidigare men vara mindre kännbara till att börja med. EU-presidenten Herman van Rompuy leder en grupp med finansministrar som också ska föreslå skärpt kontroll av medlemsländernas ekonomier.

De nya sanktionerna kan även komma att drabba Sverige om underskotten blir för stora med EU:s mått mätt. I dag gäller böteshotet enbart euroländerna.

EU:S LEDARE STÄLLDE sig också bakom ett förslag om att införa en global finansiell transaktions-skatt, en så kallad Tobinskatt. EU ska ta upp förslaget på G20-toppmötet i slutet av månaden. Men Tysklands förbundskansler Angela Merkel ställer sig redan på förhand skeptisk till möjligheten att genomföra förslaget.

– Vi har enats om att EU vill att en global transaktionsskatt utreds, sedan får vi se vad övriga länder säger.

GÖSTA TORSTENSSON

Isländska politiker vill dra tillbaka medlemsansökan

PÅ EU-TOPPMÖTET DEN 17 juni öppnade stats- regeringscheferna för medlemsförhandlingar med Island. Detta trots att ledamöter från samtliga partier utom ett i det isländska alltinget strax före lagt fram en motion som kräver att Island skall dra tillbaka sin medlemsansökan.

Motionen kommer om den bifalls i oktober efter alltingets sommaruppehåll upphäva beslutet den 16 juli förra året som gav den sittande koalitionsregeringen av Socialdemokrater och Grön vänster mandat att ansöka om medlemskap. Men den isländska regeringen är splittrad.

När Hallgrímur Arnasson från den isländska ungdomsorganisa-

tionen Isafold, som är emot EU, talade på Folkrorelsen Nej till EU:s seminarium i början av maj sade han "att socialdemokraterna till 98 procent är för EU" och det är det enda totalt EU-vänliga partiet. Koalitionspartner Grön vänster är emot medlemskap, men satte sig ändå i regeringen, då socialdemokraterna krävde att en medlemsansökan skulle vara en del av regeringsprogrammet. Men Grön vänster reserverade sig samtidigt för rätten att motsätta sig EU-medlemskapet i den allmänna debatten och för att anordna en folkomröstning efter medlemsförhandlingarnas slut. Dessutom sade ministrarna i regeringen innan alltinget tog be-

slutet i juli förra året att medlemsansökan bara skulle vara undersökande, och att inte regelrätta förhandlingar skulle äga rum. Beslutet tog med en knapp majoritet 33 för och 29 emot.

ENLIGT FLERA OPINIONSundersökningar vill inte det isländska folket gå med i EU. 60-70 procent säger nej. Vid lokalvalen i maj fick Socialdemokraterna och Grön vänster kraftigt tillbaka.

Genom EES-avtalet är Island redan en del av EU:s inre marknad, och har omfattande handel och utbyten med EU även på andra områden. Dessutom återhämtar sig Island efter de katastrofala bankkraschererna. Hallgri-

mur Arnasson berättade att tack vare den flytande isländska kronan växer snabbt exporten av fisk och aluminiumprodukter. Det isländska folket vill inte bli medlem EU.

Det är därför inte i linje med gott samarbete med EU att den isländska regeringen mot folkets vilja insisterar på ett medlemskap i EU. Den socialdemokratiska premiärministern och utrikesministern från samma parti blir alltså isolerade i den allmänna debatten. Det är ett intresse både för Island och EU att medlemsansökan dras tillbaka eftersom den varken har politiskt eller allmänhetens stöd på Island.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

Lex Laval banar väg för låglönekonkurrens

FACKFÖRBUNDEN HÅNGDE inte på låset när Lex Laval trädde i kraft. Arbetsmiljöverket har inte fått in några kollektivavtal som fackförbunden kan kräva att utländskt företag skriver på.

Den 15 april började Lex Laval att gälla. Enligt de nya reglerna ska fackförbund som vill kräva ett kollektivavtal med ett utländskt företag först ha skickat in avtalet till Arbetsmiljöverket. Men än har inte verket fått in några avtal, förutom för ett år sedan från Byggnads.

Till skillnad från vanliga kollektivavtal ska de avtal som gäller för utstationeringsföretag bara innehålla minimilön och andra minimivillkor och har det utländska företaget redan kollektivavtal eller enskilda anställningsavtal som motsvarar minimivåerna får inte fackförbunden tillgripa stridsåtgärder för att tvinga utstationeringsföretaget att skriva under ett svenskt avtal.

Byggnads anser sig ha läget under kontroll. Sedan förbundet 2004 försatte det utstationerande lettiska företaget Laval ün Partneri vid skolbygget i Vaxholm i blockad för att få till stånd ett kollektivavtal har så drastiska åtgärder inte behövts. Företagen har skrivit på ändå, menar Byggnads ordförande Hans Tilly.

FULL SÅ ENKELT ÄR det inte i praktiken. Byggnadsarbetare utan kollektivavtal jobbade med ombyggnaden av fackförbunden Byggnads och Kommunals förbundsexpeditioner i Stockholm, skriver tidningen Byggnadsarbetaren. Först efter två månader upptäckte facket att det litauiska företaget Baltic Ceiling saknade kollektivavtal.

– De anställda hade ingen aning om att de skulle ha kollektivavtal, säger Byggnads tolk och ombudsman Gints Kaplers, som besökte arbetsplatsen, till Byggnadsarbetaren.

Som de flesta byggprojekt är företagsstrukturen vid ombygg-

BILD: ROBERT NBERG

naden av fackförbundsexpeditioner komplicerad och oöverskådlig. Minst 25 underentreprenörer har anlitats och vilka själva har anlitat ett okänt antal underentreprenörer. Polstjärnan, som ägs av Kommunal och Byggnads, har anlitat Hifab, som anlitat BTH Bygg, som i sin tur anlitat innertaksfirman TJ Byggakustik. Innertaksfirman anlitade därefter litauiska Baltic Ceiling, som inte hade kollektivavtal och inte heller fanns på den godkända listan över underentreprenörer.

Villkoren i det nya byggavtalet som Byggnads och Sveriges Byggindustrier nyligen kommit överens om, träder i kraft den 1 november i år.

– Det är ett strippat avtal som vi, båda parter, står upp för. Det borde inte vara svårare att förstå än andra bestämmelser som ett byggföretag måste sätta sig in i, säger Hans Tilly.

– Avtalet har en grundlön som borde kunna gälla som minimilön enligt EU:s direktiv för utstationering.

Arbetsmiljöverkets chefsjurist Anna Middelman bekräftar att det inte har kommit in några avtal sedan Byggnads skickade in sitt gamla avtal.

– Vi har inlett en diskussion med arbetsmarknadens parter.

DET ÄR INTE BARA Byggnads som drabbas av Lavaldomens konsekvenser. Dagarna innan Lex Laval trädde i kraft blev fackförbundet Transport kontaktat av advokat Anders Elmér, en av Laval's advokater under Vaxholmskonflikten. Elmér företrädde det lettiska företaget Abagars, som i sin tur öppnat ett försäljningskontor i Sverige. Enligt Elmér ville byggföretaget NCC anlita det lettiska företaget som underentreprenör för att transportera bort schaktmassor vid det pågående bygget av Citybanan i Stockholm. Tanken är att man ska ta in lettiska förare och lettiska bilar, men för att slippa trassel med de svenska fackföreningarna vill NCC att Abagars ska teckna ett kollektivavtal i enlighet med de regler som gäller i

Lex Laval, alltså ett avtal som bara gäller "avtalets kärna". Vad denna kärna innehåller är dock oklart.

– Vi har tydliga minimilöner i vårt centrala avtal och de ska naturligtvis räknas in, liksom ob- och övertidsersättningar och en del annat. Sedan finns det osäkrare faktorer som exempelvis förhandlingsordningar och liknande. Vår grundinställning är att hela avtalet ska ingå, säger Martin Viredius, Transports tredje vice ordförande.

– Men den stora vinsten för Abagars blir inte att dumpa lönerna – om de nu ska följa vårt avtal. Vinsten ligger i stället i att de slipper ifrån de sociala avgifterna på omkring 35 procent. Och om de byter personal efter ett halvår skattar de anställda inte ett öre i Sverige.

– Dessutom kan företaget hävda att de har avtal som överensstämmer med våra villkor. Då är de fredade från kontroller och konflikter från vår sida. Så illa är lagen skriven.

GÖSTA TORSTENSSON

ILO ser Lavaldomen som ett hot mot facket

EU-DOMSTOLENS avgöranden i Viking- och Lavalmålen har fått hård kritik från fackföreningsrörelsen, både i Sverige och internationellt. En expertkommitté i FN-organet ILO, Internationella arbetsorganisationen, har nu kommit fram till att EU-domarna kränker föreningsfriheten så som definieras av ILO:s konvention 87.

I Vikingmålet ville ett finskt rederi (Viking Line) flagga ut fartyget Rosella från Finland till Estland. Rederiets enda motiv för utflaggningen var sänka sina lönekostnader genom att teckna ett estniskt kollektivavtal, med lägre löner och sämre villkor än det finska avtalet. Det finska sjöfacket, FSU, varslade då om stridsåtgärder och krävde att finska löner och villkor skulle gälla, även efter utflaggningen.

FSU FICK STÖD AV Internationella transportarbetarfederationen, ITF, som skickade ut ett cirkulär till sina medlemmar (600 fackföreningar i 140 länder) och uppmanade dem att inte för-

handla med Viking Line, vilket gjorde att rederiet inte kunde avtalsförhandla med en estnisk fackförening om Rosella.

Då vände sig rederiet till High Court of Justice i London, där ITF har sitt säte, som förbjöd facket att strejka för att försvåra en utflaggning. Enligt domstolen stred detta mot EU:s regler om fri etableringsrätt och rätten till fri rörlighet av tjänster.

Domen överklagades av ITF och FSU och några månader senare beslutade en högre instans, Court of Appeal, att frysa processen och först låta EU-domstolen ge sin syn på saken.

Den 11 december 2007 kom EU-domstolens avgörande; rätten att vidta fackliga stridsåtgärder, inklusive strejkrätten, är en grundläggande rättighet. Men den är ingalunda oinskränkt. Enligt EU:s fördrag faller strejkrätten inom tillämpningsområdet för företagens grundläggande rättighet till fri etablering.

Med stöd av artikeln kan alltså en arbetsgivare som blivit utsatt för stridsåtgärder – och som in-

skränkt den fria etableringsrätten – vända sig till en nationell domstol och kräva att åtgärderna förklaras lagstridiga. Etableringsrätten går således före strejkrätten.

Stridsåtgärder i syfte att få ett företag i en medlemsstat att sluta kollektivavtal med en fackförening där och att tillämpa detta avtal på de anställda i ett dotterbolag i en annan stat, är inskränkningar i etableringsrätten, konstaterar EU-domstolen.

2008 GRUNDADE BRITISH Airways (BA) ett franskt dotterbolag för att sköta flygtrafiken till USA. Det brittiska pilotfacket Balpa godkände att dotterbolaget kunde tillämpa mindre fördelaktiga anställningsvillkor än vad bolaget gjorde i England, men ville ha garantier för att detta inte skulle leda till försämrade villkor för de anställda vid moderbolaget. Förhandlingarna blev resultatlösa och majoriteten av piloterna röstade för att vidta fackliga stridsåtgärder för att genomdriva kravet på sådana garantier.

BA invände att stridsåtgärderna strider mot EU:s regler om fri etableringsrätt, dvs. en direkt parallell till Viking Line-målet. Balpa väckte därför talan i brittisk domstol för att få fastställt att stridsåtgärden var laglig. BA svarade med ett skadeståndskrav på upp till 100 miljoner pund per strejkdag plus krav på ersättning för rättegångskostnader. Arbetsgivarna hänvisade till Laval- och Vikingdomarna. Kraven hotade att försätta Balpa i konkurs och föreningen såg sig tvungen att avstå från alla stridsåtgärder. Den beslöt i stället att vända sig till olika människorättsorgan med klagomål över att föreningens rätt till fackliga stridsåtgärder hade kringskurits radikalt.

I ett klagomål till ILO anför fackföreningen att den begränsning av rätten till stridsåtgärder som arbetsgivaren de facto kunde genomdriva med stöd av EU:s regler om fri rörlighet och fri etableringsrätt inte är förenlig med rätten till fackliga stridsåtgärder enligt ILO-konvention nr 87 så som denna uppfattats i ILO:s praxis.

EN EXPERTKOMMITTÉ I ILO har nu, efter att ha granskat de konsekvenser domen fått för det brittiska pilotfacket Balpas, kommit fram till att den praxis som följer av Viking- och Lavaldomarna kränker föreningsfriheten så som definieras av ILO:s konvention 87.

Effekterna av EU-domarna i Laval- och Vikingfallen har blivit ett hot och kan få förödande konsekvenser för facket. Viking- och Lavaldomarna är inga olycksfall i arbetet, såsom det ibland hävdas från EU-entusiasterna inom fackföreningsrörelsen och den politiska vänstern. Domarna är logiska konsekvenser av en nyliberal ideologi som värnar kapitalisternas intressen i stället för löntagarnas och som inskriven i EU:s grundlag, Lissabonfördraget.

GÖSTA TORSTENSSON

Bild: ROBERT NYBERG

Tufft läge för flera medlemsländer i EMU

ALLA BEDÖMARE ÄR idag överens om att Sveriges ekonomi är i bättre skick än flertalet EU-länders. Vårt bytesbalansöverskott på drygt sju procent av BNP är det högsta inom EU, och vårt budgetunderskott bland de lägsta.

Inom EU är det bland de 16 EMU-medlemmarna som vi hittar de allvarligaste problemen. Den genomsnittliga arbetslösheten är högre inom EMU än utanför, och nästan alla EMU-länder brottas med stora underskott i både bytesbalans och statsbudget.

I tidningar som Financial Times förs idag en intensiv debatt om huruvida EMU kan klara av de påfrestningar som valutaunionen utsätts för. En fråga som tidigare varit tabu har börjat ställas: Kan länder som Portugal, Grekland, Irland, och Spanien komma att tvingas lämna EMU? Kan länder med underminerad internationell konkurrenskraft repa sig om de är inlåsta i en valutaunion? Vilka politiska och sociala spänningar kommer de drakoniska åtstramningspaket som har aviserats att utlösa?

IDAG ÄR DET GREKLAND som är mest illa ute. Räntan på grekiska statsobligationer är dubbelt så hög som på tyska eller svenska. På finansmarknaderna börjar man kalkylera med risken att Grekland antingen ställer in sina betalningar eller lämnar EMU.

Eländig är också situationen i Lettland och Litauen. De baltiska ländernas beslut att ensidigt knyta sina valutor till euron, i en situation med hög inflation och stora underskott i utrikeshandeln, var lika stolliga som när Sverige försökte sig på något liknande för 20 år sedan.

Det är utmärkt att Sverige och EMU börjat diskuteras på allvar. Men det är förvånande att det är förespråkarna för en svensk EMU-anslutning – finansminister Anders Borg, nationalekonomen Lars Calmfors, vår nya

EU-minister Birgitta Ohlsson och rader av borgerliga politiker – som lyft upp frågan på dagordningen.

Den senaste utvecklingen har med råge bekräftat EMU-skeptikernas farhågor, och vi kan idag besvara en rad frågor som diskuterades i samband med Sveriges EMU-omröstning:

- Är det förenat med höga samhällsekonomiska kostnader att, i likhet med Sverige, stå utanför EMU? Nej.

- Är EMU en optimal valutaunion? Nej.

- Innebär det faktum att valutaunionens ekonomier går i otakt att EMU-samarbetet utsätts för stora spänningar? Ja.

- Innebär den gemensamma penningpolitiken i en valutaunion att risken för fastighetsbubblor minskar? Nej. Det var inte minst den låga räntan som gjorde att länder vars ekonomier borde ha kylts av med hjälp av en hög ränta, såsom Irland, Grekland och Spanien åren 2002–2007, utvecklade bubblor som sedan sprack.

- Har EMU-medlemskap varit en garant mot att länder van-

sköter sina ekonomier? Nej. Snarare tvärtom: Flera EMU-länder kunde år efter år finansiera enorma bytesbalansunderskott utan att straffas av vare sig EU-kommissionen eller världens finansmarknader.

- Är stora valutor en trygg försäkring mot finanskriser? Nej. Ingen kan hävda att finanskrisen varit lindrigare i världens största valutaområden USA och EMU än i resten av världen.

- Kan även länder med egen valuta drabbas av allvarliga kriser? Ja, självfallet. Men krishanteringen underlättas om den egna valutan kan fungera som stötdämpare.

Eftersom svaren på dessa frågor idag framstår som uppenbara har ledande förespråkare för ett svenskt medlemskap i EMU bytt taktik. Att gå med i EMU framställs inte längre som räddningen för svensk ekonomi utan som ett uttryck för solidaritet med de länder som har det svårt.

Men vänta ett tag. Är det något som EMU:s problemländer bör betacka sig för är det att få en ny medlem i klubben som har en starkare ekonomi än de

själva.

För EMU:s krisekonomier är eurokursen ett allvarligt problem. Orsaken till eurons förstärkning åren 2008 och 2009 stavas Tyskland. Så gott som samtliga EMU-länder har problem med bytesbalansunderskott men sedan Tyskland, efter stora interna påfrestningar, lyckats återställa landets konkurrenskraft har Tysklands exportöverskott pressat upp eurons värde.

För Tyskland vore det bra om euron, och därmed det tyska folkets köpkraft, förstärktes. För underskottsländerna vore det däremot förödande.

Den svenska kronan, som tillfälligt försvagades under finanskrisen, är idag undervärderad. Om det finns ett uns av rationalitet på världens valutamarknader kommer ett land med Sveriges exportöverskott och hyggliga budgetsituation att få se sin valuta förstärkas de kommande åren. Att gå med i EMU och därmed förstärka euron vore att göra de länder vars konkurrenskraft redan har raserats en björntjänst.

STEFAN DE VYLDER

En historia om maktkamp mellan regionala europeiska stormakter

EU-INTEGRATIONEN HAR en egen inre dynamik, där ett steg med automatik leder fram till nästa steg; en självförstärkande process mot fortsatt, successiv utbyggd och fördjupad integration, var sig medlemsländerna vill det eller inte. EMU är ett typiskt exempel. De ekonomiska nackdelarna med valutaunionen (gemensam valuta och penningpolitik) kommer att tvinga fram en överstatlig finanspolitik inom EU.

Romano Prodi, EU-kommissionens förre ordförande, skriver i Financial Times (21 maj) att krisen i Grekland är en chans för EU. Den ”innebär en möjlighet för oss att ta ett steg mot ekonomiskt styre som inte skulle ha varit möjligt när euron infördes”.

I spåren av Greklands krisen har Frankrikes president Nicolas Sarkozy efterlyst en ”ekonomisk regering” som samordnar euroländernas ekonomiska politik.

I mitten av maj föreslog EU-kommissionen (efter krav från Tyskland) att euroländerna i framtiden skickar in sina bud-

getkast till Bryssel för förhandsgranskning och klartecken centralt från EU, innan de läggs fram för debatt och beslut i hemlandet.

Enligt förslaget ska även sanktioner införas mot de länder som bryter mot maxgränsen för budgetunderskott på 3 procent av BNP, som det är fastställt i EU:s så kallade stabilitetspakt. Möjligheten att straffa länder som inte håller sig till siffrorna har visserligen funnits i paktens ramverk sedan den inrättades, men hittills har kommissionen inte vågat eller kunnat ta en dust med stora länder som Frankrike, Tyskland och Italien, som konsekvent bryter mot reglerna.

Euroländer som inte lever upp till kraven ska i framtiden till exempel kunna bli av med EU-pengar för infrastruktur och andra utvecklingsprojekt.

Förslaget från EU-kommissionen om skärpta budgetkrav väcker en politiskt hyperkänslig debatt om var gränserna för ett lands självbestämmande går. Om förslaget accepteras innebär

det att man överför en enorm makt från de nationella parlamenten till EU.

En finansminister kan bli tillsgång av byråkraterna i Bryssel att gå hem och ändra sitt budgetförslag om det anses att han eller hon tänker låna för mycket pengar, spara för lite eller inte visar tillräcklig återhållsamhet med de offentliga utgifterna. Euroländerna skulle sedan kunna rösta ned ett lands budget med en kvalificerad majoritet – något som är tillåtet enligt EU:s regelbok, men som ännu aldrig aktiverats.

”Medlemsstaterna måste ha modet att säga om de vill ha en ekonomisk union eller inte. Därför att utan en sådan är en monetär union omöjlig”, sade EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso när förslaget presenterades.

MEN TROTS ATT Nicolas Sarkozy har uttalat sig för en ”ekonomisk regering” för euroländerna avvisar Frankrikes regering EU-kommissionens förslag till budgetkontroll. ”Parlamentet förblir suveränt när det gäller budgetarbete och finansiella beslut”, säger den franske regeringstalesmannen Luc Chatel.

EU-integrationen är inte bara en historia om nationalstaternas underordning under överstatliga institutioner. Det är också i hög grad en historia om maktkamp och instabila kompromiser mellan regionala europeiska stormakter.

Utvecklingen av EU har framför allt varit styrd av en politisk axel mellan Bonn/Berlin och Paris. Den kan sägas vara baserad på ett balansförhållande där till Frankrikes tillgångar hör den ständiga platsen i FN:s säkerhetsråd och innehavet av

kärnvapen, till Tysklands tillgångar hör befolkningstalet, den ekonomiska styrkan och det geografiska läget i Europas centrum.

Axel Bonn/Berlin-Paris har emellertid varit en allians på olika premisser, där både Tyskland och Frankrike har ansett sig ha relativa fördelar gentemot varandra. Men den tyska återföreningen och EU:s expansion österut innebar att Frankrikes möjligheter till inflytande på europeisk och inte minst tysk politik reducerades. (Frankrike, med Francois Mitterrand som president, motsatte sig därför ett förenat Tyskland.)

FÖR TYSKLAND HAR europeisk integration och skapandet av en europeisk union varit vägen till revansch efter nederlaget i kriget. Samtidigt som scenförändringen i Central- och Östeuropa varit negativ för Frankrike, har den gynnat Tyskland. Berlin har hamnat i centrum.

Medan Tyskland, som utropat sig till budgetdisciplinens härförare i Europa, fortsätter att tala för att EU utvecklas till en federation, håller ett annat sorts tänkande på att ta form i Frankrike. Det är ett tänkande som i praktiken ligger betydligt närmare de återhållsamma brittiska idéerna om EU:s framtid än de tyska.

Frankrikes statsledning har alltid varit aktiv förespråkare för ökad makt till Bryssel – under förutsättning att det tjänar franska egna intressen. Bevarandet av Frankrikes ställning som europeisk stormakt utgör utgångspunkten för varje fransk EU-politik, oavsett om det är borgarna eller de så kallade socialisterna som sitter vid makten i Paris.

GÖSTA TORSTENSSON
redaktör för Kritiska EU-fakta

[folkrörelsen nej till eu]

Tre nya ledamöter i riksstyrelsen

VID FOLKRÖRELSEN NEJ till EU:s kongress i Borås omvaldes Jan-Erik Gustafsson, Stockholm, till ordförande. Till vice ordförande valdes Per Hernmar, Göteborg, och Eva-Britt Svensson, Växjö, EU-parlamentariker för Vänsterpartiet.

Till nya ledamöter i styrelsen valdes Ingela Mårtensson, Göteborg, tidigare riksdagsledamot för Folkpartiet, Peter Lilja, Fagersta, före detta klubbordförande i IF Metall och numera aktiv i Junilistan och Mats Nordlund, Sundbyberg, medlem i Kommunistiska Partiet.

Styrelsen i övrigt består av Uno Kenstam, Nässjö, Ulf Karl-

ström, Norrköping, och Gösta Torstensson, Skogås. Till suppleanter valdes Kerstin Nordqvist, Sundsvall, Börje Estmo, Östersund, och Eva Jonsson, Stockholm.

– Vi kommer att forstätta kämpa för att få Sverige ut ur unionen, säger Jan-Erik Gustafsson, som är nöjd med en positiv och enig kongress.

– Om vi fortsätter på den inslagna vägen, och breddar våra kontaktytor som vi gjort med det fackliga nätverket tror jag att vi har goda möjligheter att värva nya medlemmar. Inte minst måste vi agera i frågor som kan aktivera ungdomar.

Från vänster Mats Nordlund, Ingela Mårtensson, Peter Lilja, Per Hernmar, Kerstin Nordqvist, Ulf Karlström, Eva-Britt Svensson och Jan-Erik Gustafsson. På bilden saknas Uno Kenstam, Eva Jonsson, Börje Estmo och Gösta Torstensson.

Byggnadsordförande fick Demokratipriset

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU har beslutat att 2010-års Demokrati- och Frihetspris ska tilldelas Johan Lindholm, ordförande i Byggettan, Svenska Byggnadsarbetareförbundets avdelning 1 i Stockholm.

”Johan Lindholm har med kraft, envishet och principfasthet bekämpat EU-domstolens avgörande i det så kallade Laval-målet och den svenska regeringens lagändringsförslag med anledning av Lavaldomen”, heter det i motiveringen. Priset består i en tavla av Robert Nyberg.

Johan Lindholm hade ingen möjlighet att närvara på kongressen, men i ett tackbrev uttalar han: ”Löftena vi fick i samband med EU-inträdet av våra politiska och fackliga företrädare höll inte i verkligheten. För mig är det därför självklart att säga ifrån. Jag kommer aldrig att acceptera att domstolar tar över och ska bestämma över arbetsmarknadens parter.”

Johan Lindholm ”uppskattar att det arbete som vi på Byggnads Avdelning 1 gör för kollektivavtalet uppmärksammas. Svenska kollektivavtal ska gälla i Sverige, oavsett vilket land arbetskraften kommer ifrån. [...] Även om jag säger Ja till EU – vill jag tacka för det pris som ni har tilldelat mig. Våra fackliga rättigheter ska vara andras möjligheter!”

Försvara konflikträtten! Riv upp Lex Laval!

Med 140 röster mot 135 beslöt den borgerliga majoriteten i riksdagen att godkänna Lex Laval, dvs. regeringens förslag till lagändringar med anledning av Lavaldomen.

Enligt Lex Laval, som trädde i kraft 15 april, kommer svenska fackförbund inte tillåtas tvinga gästande företag att betala samma löner och villkor som svenska löntagare har. Det blir endast tillåtet att kräva minimilön och vissa andra minimivillkor. Kan det utländska företaget visa, genom ett kollektivavtal, enskilda anställningsavtal eller lagstiftad minimilön i hemlandet, att minimikraven uppfylls har de svenska fackförbunden inte rätt att kräva kollektivavtal eller vidta konfliktåtgärder.

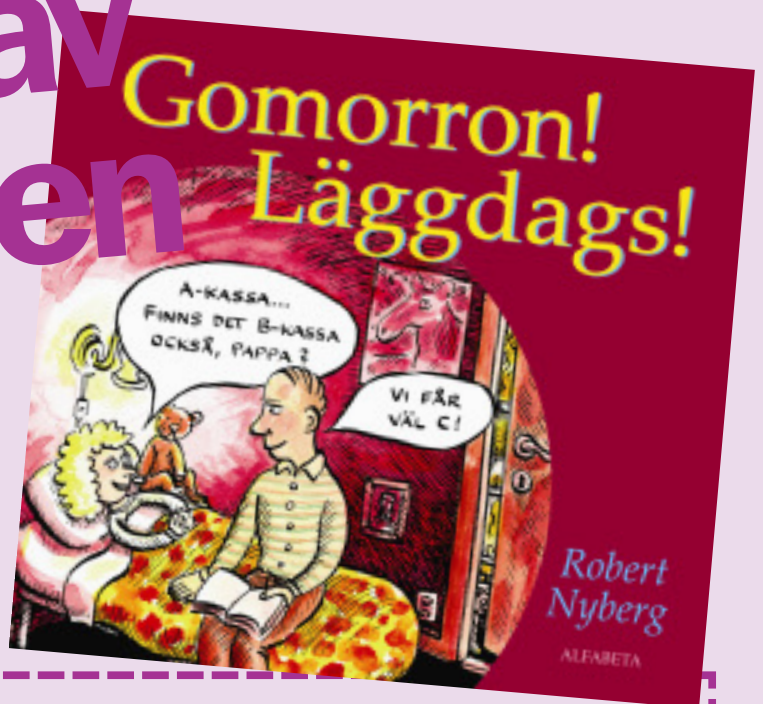
Lex Laval innebär ett dråpslag mot den svenska fackföreningsrörelsen och ett grundskott mot den svenska kollektivavtalsmodellen. Lex Laval röjer väg för låglönekonkurrens och utnyttjande av underbetald arbetskraft från andra EU-länder i Sverige. I förlängningen hotar detta alla löntagares löner och arbetsvillkor i Sverige.

Lex Laval visar att de löften svenska folket fick vid EU-inträdet om att den svenska arbetsrätten skulle förbli orörd var ingenting värda. Folkrörelsen Nej till EU kräver att regering och riksdag river upp den antifackliga Lex Laval och försvarar den svenska kollektivavtalsmodellen mot övermakten i Bryssel.

Försvara konflikträtten! Riv upp Lex Laval!

(*Detta uttalande antogs enhälligt på Folkrörelsen Nej till EU:s 15:e kongress i Borås den 25 april 2010.*)

Värva tre nya medlemmar till Folkrörelsen Nej till EU och du får en bok av tecknaren Robert Nyberg

Skriv namn och adress på de personer som du värvat som nya medlemmar, samt ditt eget namn och adress, klipp ut eller kopiera och skicka till Folkrörelsen Nej till EU, Pölgatan 5, 414 60 Göteborg. Den som betalar avgift efter den 1 juli blir medlem även 2011. Du som värvat får "Gomorra! Läggdags" av Robert Nyberg. Du deltar också i tävlingen om en studieresa till Bryssel för den som värvat flest medlemmar fram till årsskiftet.

Namn

Adress

.....
.....
.....

Namn och adress till dig som värvat ovanstående medlemmar

.....

Dilara Cetinkaya: EU:s flyktingpolitik driver människor i döden

EU:S FLYKTINGPOLITIK ÄR en humanitär katastrof. I takt med att murarna runt Fästning Europa byggs allt högre har möjligheterna för ett lagligt inträde i EU blivit allt svårare. Flyktingar kan endast vända sig till människosmugglare för att kunna söka asyl i ett europeiskt land. Vägen till Europa innebär ibland vägen mot döden. Varje vecka korsar hundratals flyktingar Medelhavet för att söka sig ett bättre liv i Europa. En kombination av hårt väder och överlastade undermåliga båtar leder ofta till att många passagerare i flyktbåtar

drunknar innan de når fram till kustgränsen i ett EU-land.

Samtidigt driver EU:s hårt kritiserade gränsövervakningsbyrå, Frontex, militära insatser för att hindra människor att nå EU. Med helikoptrar och patrullbåtar som anskaffats från länder som Italien, Finland och Spanien kan Frontex pressa tillbaka flyktingar, vilket ibland innebär döden då flyktbåtarna måste vända om. Frontex har ett flertal gånger blivit starkt kritiserat av människorättsorganisationer. Man menar att gränsövervakningsbyrån stänger ute män-

niskor som flyr från de krig och den misär som ofta orsakats av EU:s delaktighet i en orättvis världshandel och export av vapen till u-länderna.

EU:s restriktiva flyktingpolitik strider mot FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna som slår fast att "Envar har rätt att i andra länder söka och åtnjuta fristad från förföljelse". EU bryter med andra ord mot sina internationella förpliktelser när man hindrar människor att få sina skyddsbehov prövade i en rättssäker asylprocess.

Under det svenska EU-ordför-

randskapet borde den borgerliga regeringen ha sett till att asylrätten inte urholkas. Man hade vid interna och offentliga överläggningar i EU kunnat stå upp för människors behov av skydd och förklara flyktingkapets utsatthet. Men viktigast av allt. EU måste ta sitt ansvar och motarbeta de orsaker som ligger till grund för att människor flyr från sina hem. Men regeringen har istället varit fullt upptagen med att bygga murarna runt EU allt högre. Det är en skam.

DILARA CETINKAYA
Ung Vänster Östergötland

[nyheter om eu] är Folkrörelsen Nej till EU:s nyhetsbrev som utkommer två gånger i månaden. Utan kostnad kan du få det direkt i din mejlåda. Anmäl dig genom att mejla gosta.torstenson@nejtill.eu.se.

Olle Ljungbeck: Oförståeligt att S stödjer EU:s högerpolitik

JOHN MAYNARD KEYNES vänder sig troligen i sin grav när han ser hur EU-staternas ledare hanterar den ekonomiska krisen. Tack vare Keynes epokgörande ekonomiska teorier tog sig bland annat Sverige ur 1930-talets depression. Han förordade i motsats till vad som nu sker, underbalanserade budgetar, en ökning av den offentliga sektorn och kraftiga stimulanspaket för att öka konsumtionen.

De europeiska ledarna gör tvärt emot. Man höjer skatterna och begränsar konsumtionen för flertalet länder i euro-zonen. Resultatet blir regression och ökad fattigdom. De väldiga lån som nu ges till Grekland, men som också kommer att beviljas andra krisländer, leder inte till ökad konsumtion, utan skall återbetalas med hög ränta och kommer att begränsa det ekonomiska utrymmet för konsumtion för dessa stater på ett katastrofalt sätt.

Men vad är att vänta av en samlingsurkonserverna politiska

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

ledare som lever kvar i gårdagens ekonomiska politik. De flesta av dessa staters politiska ledare har aldrig haft en tanke på att skapa välfärdstater av nordisk modell. Att de svenska socialdemokraterna – som under Per-Albins och Tage Erlander helt anammade

Keynes ekonomiska politik med framgång – kan stödja EU:s extrema högerpolitik är oförståeligt. Resultatet av EU-ledarnas "krishantering" blir en försämrad köpkraft och konsumtion som bara kan leda till regression.

OLLE LJUNGBECK, Gävle

Gösta Pålsson: Tvåhundra års neutralitetspolitik ett minne blott

NÄR JAG LYSSNADE på nyheterna i radio 15 maj fick jag veta att Sverige fortsätter vad man kallar försvarssamarbete med Saudiarabien. Vår regering har alltså bundit sig för ytterligare fem års samverkan på det militära området med en av världens mest utskämda regimer vad gäller förtrampande av mänskliga rättigheter. Jag antar att det är främst av omtanke om vapenexporten som man handlar som man gör. Blodspengar luktar förstås inte och skriken från kvinnor stenades och från lagöverträdare som lem-lästas hörs ju ändå inte hit till oss.

NÅ, MEN VI KAN väl i alla fall rösta på de rödgröna i valet för att få en ändring till stånd? Glöm det. Saken är nämligen den att socialdemokraterna inledde så kallat försvarssamarbete med Saudiarabien och partiet ifråga överger självfallet inte i första taget en sådan lukrativ ekonomisk allians. Och givetvis kommer socialdemokraterna att ha hand om kommandot i en eventuell rödgrön regering.

Numera får vi finna oss i omfattande och återkommande mi-

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

litärövningar på svenskt territorium med Nato-deltagande. Dessutom deltar Sverige med militär personal som är infogad i Nato-alliansen i det pågående kriget i Afghanistan. Och nu har alltså även militärt samarbete

med den skoningslöst folkförtryckande regimen i Saudiarabien.

Tvåhundra års neutralitetspolitik som hållit vårt land utanför militära konflikter är ett minne blott. Och nu vill alltså de som

ställt till det såhär för oss att vi ska godkänna deras handlande i det kommande valet. Nej tack inte för min del. Jag kommer antingen att röstvägra eller rösta blankt.

GÖSTA PÅLSSON, Sollentuna

I euro-krisens kölvatten:
Full fart framåt -
mot undergången

[svart på vitt om eu] är Folkrörelsen Nej till EU:s skriftserie. Senaste utgåvan, nummer 2 2010, handlar om eurokrisen med texter av Tony Johansson, Eva-Britt Svensson, Martin Lindblom, Stefan de Vylder, Jan-Erik Gustafsson, Henning Süssner, Gösta Torstensson, Birgitta Swedenborg och Nils Lundgren. Skriften kostar 20 kronor (10 kronor för lokalgrupper). Beställ genom att mejla kansli@nejtillieu.se.

Posttidning B

Avsändare:
Kritiska EU-fakta
Pölgatan 5
414 60 Göteborg

GALLERIET/LARS-ERIK HÅKANSSON

